

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про гуманітарну допомогу

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України

від 3 квітня 2003 року № 662-IV,
від 22 травня 2003 року № 860-IV,
від 7 липня 2005 року № 2772-IV,
від 3 квітня 2007 року № 856-V,
від 15 грудня 2009 року № 1760-VI,
від 13 березня 2012 року № 4496-VI,
від 5 липня 2012 року № 5073-VI,
від 16 жовтня 2012 року № 5463-VI,
від 4 липня 2013 року № 406-VII,
від 8 квітня 2014 року № 1190-VII
від 14 травня 2015 року № 426-VIII
від 16 липня 2015 року № 640-VIII,
від 15 вересня 2015 року № 688-VIII
від 8 грудня 2015 року № 865-VIII

(зміни, внесені Законом України від 8 грудня 2015 року № 865-VIII, крім абзацу
четвертого пункту 1 розділу I, набирають чинності з 28 січня 2016 року),

від 23 грудня 2015 року № 901-VIII
від 6 квітня 2017 року № 2008-VIII
від 19 грудня 2017 року № 2249-VIII
від 19 червня 2018 року № 2462-VIII
від 6 вересня 2018 року № 2530-VIII
від 14 січня 2020 року № 440-IX

(У тексті Закону слова "митними і податковими органами України", "митні органи", "митний орган України" та "державна податкова служба" в усіх відмінках замінено словами "органи доходів і зборів" у відповідному відмінку згідно із Законом України від 4 липня 2013 року № 406-VII)

(У тексті Закону слова "інвалід" та "дитина-інвалід" в усіх відмінках і числах замінено відповідно словами "особа з інвалідністю" та "дитина з інвалідністю" у відповідному відмінку і числі, крім пункту 4 статті 15 "Прикінцеві положення", згідно із Законом України від 19 грудня 2017 року № 2249-VIII)

Цей Закон визначає правові, організаційні, соціальні засади отримання, надання, оформлення, розподілу і контролю за цільовим використанням гуманітарної допомоги та сприяє гласності і прозорості цього процесу.

Стаття 1. Визначення термінів і понять

У цьому Законі наведені нижче терміни та поняття вживаються в такому значенні:

безоплатна допомога (пересилка, виконання робіт, надання послуг) — надання гуманітарної допомоги без будь-якої грошової, матеріальної або інших видів компенсації донорам;

гуманітарна допомога — цільова адресна безоплатна допомога в грошовій або натуральній формі, у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань, або допомога у вигляді виконання робіт, надання послуг, що надається іноземними та вітчизняними донорами із гуманних мотивів отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за кордоном, які потребують її у зв'язку з соціальною незахищеністю, матеріальною незабезпеченістю, важким фінансовим становищем, виникненням надзвичайного стану, зокрема внаслідок стихійного лиха, аварій, епідемій і епізоотій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення, або тяжкою хворобою конкретних фізичних осіб, а також для підготовки до збройного захисту держави та її захисту у разі збройної агресії або збройного конфлікту. Гуманітарна допомога є різновидом благодійництва і має спрямовуватися відповідно до обставин, об'єктивних потреб, згоди її отримувачів та за умови дотримання вимог статті 3 Закону України "Про благодійну діяльність та благодійні організації";

(абзац третьої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 05.07.2012 р. № 5073-VI, від 08.04.2014 р. № 1190-VII)

донори (іноземні, вітчизняні) — юридичні та фізичні особи в Україні або за її межами, які добровільно надають гуманітарну допомогу отримувачам гуманітарної допомоги в Україні або за її межами;

заходи офіційного контролю — фітосанітарний контроль, ветеринарно-санітарний контроль, державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин, що проводяться згідно із законодавством України;

(статтю 1 доповнено новим абзацом п'ятим згідно із Законом України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII, у зв'язку з цим абзаци п'ятий — одинадцятим вважати відповідно абзацами шостим — дванадцятим)

отримувачі гуманітарної допомоги — такі юридичні особи, яких зареєстровано в установленому Кабінетом Міністрів України порядку в Єдиному реєстрі отримувачів гуманітарної допомоги:

а) підприємства громадських організацій осіб з інвалідністю, ветеранів війни та праці, а також підприємства, установи та організації, що утримуються за рахунок бюджетів, та уповноважені ними державні установи;

б) благодійні організації, створені у порядку, визначеному Законом України "Про благодійну діяльність та благодійні організації";

(абзац восьмий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.07.2012 р. № 5073-VI)

в) громадські організації осіб з інвалідністю, ветеранів війни та праці, Товариство Червоного Хреста України та його обласні організації, творчі спілки, а також громадські організації, створені для здійснення передбаченої їх статутними документами екологічної, оздоровчої, аматорської, спортивної, культурної, освітньої та наукової діяльності;

г) релігійні організації, зареєстровані у порядку, передбаченому Законом України "Про свободу совісті та релігійні організації";

г) реабілітаційні установи для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, які мають відповідну ліцензію на здійснення реабілітаційних послуг, незалежно від відомчого підпорядкування, типу і форм власності;

(статтю 1 доповнено абзацом одинадцятим згідно із Законом України від 07.07.2005 р. № 2772-IV)

набувачі гуманітарної допомоги — фізичні та юридичні особи, які її потребують і яким вона безпосередньо надається. Набувачі гуманітарної допомоги з статусом юридичної особи визначаються відповідно до пунктів "а", "б", "в", "г", "г" абзацу п'ятого цієї статті.

(абзац дванадцятий статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 07.07.2005 р. № 2772-IV)

Стаття 2. Законодавство України про гуманітарну допомогу

Законодавство України про гуманітарну допомогу складається з Закону України "Про благодійну діяльність та благодійні організації", цього Закону, інших нормативно-правових актів, міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

(стаття 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.07.2012 р. № 5073-VI)

Стаття 3. Підстави для здійснення гуманітарної допомоги та її переадресування

Підставою для започаткування процедури визнання допомоги гуманітарною є письмова пропозиція донора про її надання.

Підставою для здійснення гуманітарної допомоги в Україні є письмова згода отримувача гуманітарної допомоги на її одержання. Отримувач гуманітарної допомоги має такі самі права на її використання, що і набувач гуманітарної допомоги.

Зміну отримувача гуманітарної допомоги та її переадресування можливо здійснювати лише за погодженням з іноземними донорами за рішенням відповідного спеціально уповноваженого державного органу з питань гуманітарної допомоги.

(частина третя статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Стаття 4. Спеціально уповноважені державні органи з питань гуманітарної допомоги

До спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги належать:

центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення;

Рада міністрів Автономної Республіки Крим;

обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації.

Спеціально уповноважені державні органи з питань гуманітарної допомоги приймають рішення за погодженням із митними органами, податковими органами, центральними органами виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я, у сфері економічного розвитку, державну фінансову політику, державну політику у сфері цивільного захисту, Міністерством внутрішніх справ України, органами Національної поліції, Національним банком України чи його філіями (територіальними управліннями).

(частина друга статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 23.12.2015 р. № 901-VIII, від 14.01.2020 р. № 440-IX)

(стаття 4 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 03.04.2003 р. № 662-IV, від 22.05.2003 р. № 860-IV, у редакції Закону України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Стаття 5. Повноваження спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, здійснює:

визнання вантажів, коштів, у тому числі в іноземній валюті, виконаних робіт, наданих послуг гуманітарною допомогою;

контроль за отриманням, розподілом, використанням за цільовим призначенням, підготовкою статистичної звітності, обліком гуманітарної допомоги, визнаної такою рішенням спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги;

(абзац третьої частини першої статті 5 у редакції Закону України від 16.07.2015 р. № 640-VIII)

контроль за діяльністю Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, які діють у межах наданих їм цим Законом повноважень;

ведення Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги;

інші повноваження, визначені цим Законом.

Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації здійснюють:

визнання гуманітарною допомогою легкових автомобілів для забезпечення ними осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю, які перебувають на обліку для їх отримання, та вантажів вагою до 3 тонн у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;

контроль за отриманням, збереженням, складуванням, розподілом, використанням за цільовим призначенням, підготовкою статистичної звітності, обліком гуманітарної допомоги, визнаної такою рішенням спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги, стосовно отримувачів такої допомоги, місцезнаходження яких визначено на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

(частина друга статті 5 у редакції Закону України від 16.07.2015 р. № 640-VIII)

У разі незгоди отримувача гуманітарної допомоги або іноземного донора з рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій рішення приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення.

У випадках стихійного лиха, аварій, епідемій і епізоотій, екологічних, техногенних та інших катастроф, які створюють загрозу для життя і здоров'я населення, або тяжкої хвороби конкретних фізичних осіб центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері соціального захисту населення, може встановлювати спрощений порядок надання та розподілу гуманітарної допомоги.

Спеціально уповноважені державні органи з питань гуманітарної допомоги забезпечують широку гласність у висвітленні через засоби масової інформації всіх аспектів своєї діяльності щодо отримання, розподілу та використання гуманітарної допомоги.

(стаття 5 у редакції Закону України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Спеціально уповноважені державні органи з питань гуманітарної допомоги зобов'язані:

(абзац перший частини шостої статті 5 набирає чинності з 28.01.2016 р.)

у день прийняття рішення про визнання товарів (предметів) гуманітарною допомогою розмістити його на своєму офіційному веб-сайті, що є підставою для його використання органами, які проводять заходи офіційного контролю щодо товарів (предметів) гуманітарної допомоги;

(абзац другий частини шостої статті 5 набирає чинності з 28.01.2016 р.)

(абзац другий частини шостої статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII)

внести до єдиного державного інформаційного веб-порталу "Єдине вікно для міжнародної торгівлі" у формі електронного документа, засвідченого електронним цифровим підписом, рішення про визнання товарів (предметів) гуманітарною допомогою в день прийняття такого рішення;

(частину шосту статті 5 доповнено новим абзацом третім згідно із Законом України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII, у зв'язку з цим абзац третій вважати абзацом четвертим)

в одноденний строк після прийняття рішення про визнання товарів (предметів) гуманітарною допомогою направити таке рішення в електронній формі до інших державних органів у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

(абзац четвертий частини шостої статті 5 набирає чинності з 01.01.2016 р.)

(абзац четвертий частини шостої статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII)

(статтю 5 доповнено частиною шостою згідно із Законом України від 08.12.2015 р. № 865-VIII)

За нерозміщення та/або несвоєчасне розміщення рішення про визнання товарів (предметів) гуманітарною допомогою на офіційному веб-сайті, а також за ненаправлення та/або несвоєчасне направлення рішення про визнання товарів (предметів) гуманітарною допомогою до митних органів, податкових органів та інших державних органів посадові особи спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги несуть відповідальність відповідно до закону.

(статтю 5 доповнено частиною сьомою згідно із Законом України від 08.12.2015 р. № 865-VIII, частина сьома статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.01.2020 р. № 440-IX)

Стаття 6. Звільнення від оподаткування товарів (робіт, послуг), визнаних гуманітарною допомогою

Визнання товарів (робіт, послуг) гуманітарною допомогою здійснюється спеціально уповноваженими державними органами з питань гуманітарної допомоги у кожному конкретному випадку з урахуванням таких особливостей.

(частина перша статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. № 5463-VI, від 16.07.2015 р. № 640-VIII)

Не відносяться до гуманітарної допомоги підкацизні товари, крім:

автомобілів швидкої медичної допомоги, легкових автомобілів спеціального призначення для Міністерства внутрішніх справ України, органів Національної поліції;

(абзац другий частини другої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 23.12.2015 р. № 901-VIII)

транспортних засобів, що надходять у період проведення антитерористичної операції для отримання і використання Збройними Силами України, Національною гвардією України, іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями, Службою безпеки України, Міністерством внутрішніх справ України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною спеціальною службою транспорту, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації України для забезпечення проведення антитерористичної операції;

(частину другу статті 6 доповнено новим абзацом третім згідно із Законом України від 16.07.2015 р. № 640-VIII, у зв'язку з цим абзаци третій та четвертий вважати відповідно абзацами четвертим та п'ятим)

транспортних засобів, що надходять у період проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях для отримання і використання Збройними Силами України, Національною гвардією України, іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями, Службою безпеки України, Міністерством внутрішніх справ України, Державною прикордонною службою України, Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Державною спеціальною службою транспорту, Державною службою спеціального зв'язку та захисту інформації

України для забезпечення проведення антитерористичної операції, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях;

(частину другу статті 6 доповнено новим абзацом третім згідно із Законом України від 16.07.2015 р. № 640-VIII, у зв'язку з цим абзаци третій та четвертий вважати відповідно абзацами четвертим та п'ятим, абзац третьої частини другої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 19.06.2018 р. № 2462-VIII)

легкових автомобілів, які на момент ввезення на митну територію України були вперше зареєстровані не пізніше ніж вісім років тому, з об'ємом двигуна не більш як 1800 куб. см, що отримуються органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим, обласною, Київською, Севастопольською міською державною адміністрацією або центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, для подальшої передачі особам з інвалідністю, які перебувають у встановленому порядку на обліку для отримання спеціального автотранспорту, на строк, визначений законодавством.

(абзац п'ятої частини другої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.07.2015 р. № 640-VIII)

До товарів гуманітарної допомоги спеціально уповноваженими державними органами з питань гуманітарної допомоги також можуть бути віднесені:

(абзац першої частини третьої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.07.2015 р. № 640-VIII)

аудіо- та відеотехніка, призначена відповідно для сліпих і глухих, аудіо- та відеокасети з навчальними, соціальними, реабілітаційними програмами, інформацією з фізичної культури та спорту осіб з інвалідністю, програмами для формування здорового способу життя, з лекціями нобелівських лауреатів;

шоколад з начинкою та без неї, інші шоколадні вироби, що входять до новорічних і різдвяних подарунків, отриманих у термін за два місяці до відповідних свят;

меблі, що передаються виключно для використання установам соціального захисту населення, державним закладам охорони здоров'я та навчальним закладам, громадським організаціям осіб з інвалідністю, Товариству Червоного Хреста України та його обласним організаціям, релігійним організаціям, що зареєстровані у порядку, передбаченому Законом України "Про свободу совісті та релігійні організації";

медико-соціальне обладнання та оснащення, що передається виключно реабілітаційним установам для осіб з інвалідністю та дітей з інвалідністю, які мають відповідну ліцензію на надання реабілітаційних послуг, незалежно від відомчого підпорядкування, типу і форм власності, за обов'язкової умови заборони його подальшого продажу.

Звільнення від оподаткування товарів (робіт, послуг) гуманітарної допомоги здійснюється у порядку, встановленому Податковим кодексом України та Митним кодексом України.

Плата за виконання митних формальностей поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, що встановлена Митним кодексом України, не справляється при ввезенні на митну територію України товарів гуманітарної допомоги.

(частина п'ята статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.01.2020 р. № 440-IX)

На підставі рішення про надання гуманітарної допомоги отримувачам гуманітарної допомоги за межами України держава забезпечує донорам України повернення податку на додану вартість у порядку, встановленому Податковим кодексом України.

(стаття 6 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 07.07.2005 р. № 2772-IV, від 03.04.2007 р. № 856-V, у редакції Закону України від 13.03.2012 р. № 4496-VI)
(зміни до статті 6, передбачені абзацами третім — п'ятим підпункту 3 пункту 40 розділу I Закону України від 16.10.2012 р. № 5463-VI, внесені не будуть у зв'язку з некоректністю вказівок до змін)

Стаття 7. Порядок надходження та використання гуманітарної допомоги у вигляді іноземної валюти

Зарахування коштів в іноземній валюті на рахунки в іноземній валюті отримувача гуманітарної допомоги здійснюється без ліцензій (спеціального дозволу) Національного банку України за наявності рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, про визнання цих коштів гуманітарною допомогою на основі зазначеного іноземним донором напрямку використання. У дорученні на перерахування коштів на рахунок в іноземній валюті отримувача гуманітарної допомоги має бути визначено напрям використання гуманітарної допомоги.

(частина перша статті 7 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Гуманітарна допомога у вигляді іноземної валюти, що зараховується на рахунок в іноземній валюті отримувача гуманітарної допомоги, не підлягає обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку і має бути використана виключно за цільовим призначенням.

Гуманітарна допомога у вигляді іноземної валюти не підлягає списанню у безспірному порядку з рахунків в іноземній валюті отримувача гуманітарної допомоги уповноваженими на це органами.

Відсотки, які нараховуються на залишки коштів гуманітарної допомоги, мають статус гуманітарної допомоги і використовуються виключно за цільовим призначенням.

Надходження гуманітарної допомоги на рахунки в іноземній валюті здійснюється у спеціальному порядку, визначеному Національним банком України.

Використання гуманітарної допомоги у вигляді іноземної валюти з рахунків в іноземній валюті отримувачів гуманітарної допомоги у межах цілей, визначених іноземним донором, здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України спільно з Національним банком України.

Стаття 8. Митне оформлення вантажів з гуманітарною допомогою

Митне оформлення вантажів (товарів) без справляння плати за виконання митних формальностей поза місцем розташування митних органів або поза робочим часом, встановленим для митних органів, здійснюється митними

органами за наявності рішення відповідних спеціально уповноважених державних органів з питань гуманітарної допомоги про визнання таких вантажів (товарів) гуманітарною допомогою.

(частина перша статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 13.03.2012 р. № 4496-VI, від 16.10.2012 р. № 5463-VI, від 14.01.2020 р. № 440-IX)

Випуск у вільний обіг на митній території України вантажів, визнаних гуманітарною допомогою, здійснюється митними органами на підставі відповідного рішення, отриманого від спеціально уповноваженого державного органу з питань гуманітарної допомоги з використанням механізму "єдиного вікна" відповідно до Митного кодексу України.

(статтю 8 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII, у зв'язку з цим частини другу — п'яту вважати відповідно частинами третьою — шостою, частина друга статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.01.2020 р. № 440-IX)

У разі виникнення спору рішення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, про визнання вантажів (товарів) гуманітарною допомогою є остаточним для митного оформлення та виконання відповідних митних процедур.

(частина третя статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Товари (предмети), що ввозяться (пересилаються) як гуманітарна допомога, підлягають першочерговому безкоштовному спрощеному декларуванню митним органам відповідними установами та організаціями незалежно від форми власності, з обов'язковим проставленням у товаросупровідних документах, вантажних митних деклараціях клейма "Гуманітарна допомога. Продаж заборонено", завіреного печаткою митника. Установи та організації незалежно від форми власності, що здійснюють декларування митним органам, у разі відмови декларування вантажів гуманітарної допомоги позбавляються права на декларування митних вантажів. Інструкція про першочергове безкоштовне спрощене декларування гуманітарної допомоги затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

(частина четверта статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. № 5463-VI, від 14.01.2020 р. № 440-IX)

Строк перебування вантажів гуманітарної допомоги під митним контролем без митного оформлення встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Митне оформлення гуманітарної допомоги, визнаної такою рішеннями Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій, здійснюється на території адміністративно-територіальної одиниці органу, який прийняв таке рішення, а митне оформлення гуманітарної допомоги, визнаної такою рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, — за місцем, визначеним відповідно до Митного кодексу України.

(частина шоста статті 8 у редакції Закону України від 16.07.2015 р. № 640-VIII)

Стаття 9. Порядок ввезення (пересилання) товарів (предметів) на митну територію України

На митну територію України дозволяється ввезення лише таких товарів (предметів) гуманітарної допомоги, які, задовольняючи відповідні потреби набувачів гуманітарної допомоги в Україні, не створюють загрози життю чи здоров'ю фізичних осіб — набувачів гуманітарної допомоги та довіллю України.

Товари (предмети) гуманітарної допомоги, що ввозяться на митну територію України, підлягають заходам офіційного контролю згідно зі статтею 319 Митного кодексу України в установленому законодавством порядку. Зазначені заходи офіційного контролю проводяться першочергово та безкоштовно.

(частина друга статті 9 у редакції Закону України від 16.07.2015 р. № 640-VIII, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII)

Відповідальність за якість і безпеку товарів, отриманих як гуманітарна допомога, на підставі висновків відповідних експертиз несе отримувач гуманітарної допомоги.

У разі відмови у документальному підтвердженні якості, безпеки та можливості споживання товарів (предметів) гуманітарної допомоги вони повинні бути вивезені за межі України або знищені у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Митне оформлення товарів (предметів) гуманітарної допомоги, що ввозяться на митну територію України, завершується тільки після проведення необхідних заходів офіційного контролю.

(частина п'ята статті 9 у редакції Закону України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII)

Органи, які безпосередньо проводять заходи офіційного контролю щодо товарів (предметів) гуманітарної допомоги, забезпечують оперативне безкоштовне та якісне проведення таких заходів. Кожен такий орган в одноденний строк після звернення до нього отримувача гуманітарної допомоги з товаросупровідними документами щодо проведення відповідних заходів для митного оформлення товарів (предметів) гуманітарної допомоги зобов'язаний, за потреби, здійснити відбір зразків товарів (предметів) та не пізніше чотирьох днів безкоштовно оформити всі документи, передбачені законодавством під час здійснення та за результатами здійснення зазначених заходів щодо товарів (предметів) гуманітарної допомоги. Керівник органу, який безпосередньо здійснює відповідні заходи, може прийняти мотивоване рішення (із зазначенням конкретних підстав) про подовження зазначеного строку, але не більш як на 30 днів. Митні органи зобов'язані забезпечити оперативне безкоштовне проведення митного оформлення гуманітарних

вантажів, а також їх цілісність під час перетину митного кордону України. За порушення вимог, передбачених цією частиною щодо митного оформлення та проведення необхідних заходів офіційного контролю, у тому числі строків їх проведення, посадові особи відповідних органів несуть відповідальність згідно із законом.

(частина шоста статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.07.2015 р. № 640-VIII, у редакції Закону України від 08.12.2015 р. № 865-VIII, із змінами, внесеними згідно із Законами України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII, від 14.01.2020 р. № 440-IX)

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань охорони державного кордону, митні органи забезпечують першочергове проведення контролю гуманітарних вантажів під час перетину державного кордону України. Органи Національної поліції забезпечують підтримку транспортування гуманітарних вантажів до місця призначення на території України.

(частина сьома статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 03.04.2003 р. № 662-IV, від 16.10.2012 р. № 5463-VI, від 23.12.2015 р. № 901-VIII), від 14.01.2020 р. № 440-IX)

У разі надання органами, що проводили контроль гуманітарної допомоги, висновків про непридатність до споживання товарів (предметів) гуманітарної допомоги центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, приймає рішення щодо подальшого використання зазначеної гуманітарної допомоги.

(частина восьма статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Стаття 10. Порядок надання Україною гуманітарної допомоги

Керуючись гуманними принципами, Україна може надавати гуманітарну допомогу іншим державам. Рішення про надання Україною гуманітарної допомоги приймається Верховною Радою України або Президентом України.

Порядок надання Україною гуманітарної допомоги встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Облік і контроль за отриманням та цільовим використанням гуманітарної допомоги

Спеціально уповноважені державні органи з питань гуманітарної допомоги ведуть облік, статистичну звітність гуманітарної допомоги.

(частина перша статті 11 у редакції Закону України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Відповідні спеціально уповноважені державні органи з питань гуманітарної допомоги та податкові органи здійснюють контроль щодо використання гуманітарної допомоги за цільовим призначенням.

(частина друга статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. № 5463-VI, від 14.01.2020 р. № 440-IX)

Митними органами та філіями (територіальними управліннями) Національного банку України щомісячно складаються звіти за встановленою формою відповідно про митне оформлення вантажів з гуманітарною допомогою та про надходження на рахунки в іноземній валюті отримувачів гуманітарної допомоги коштів в іноземній валюті. Зазначені звіти подаються до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення.

(частина третя статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. № 5463-VI, від 14.01.2020 р. № 440-IX)

Бухгалтерський облік гуманітарної допомоги та відповідна звітність здійснюються отримувачами гуманітарної допомоги та набувачами гуманітарної допомоги (юридичними особами) у порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику. У разі відсутності обліку щодо отримання та цільового використання гуманітарної допомоги вона вважається використаною не за цільовим призначенням.

(частина четверта статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 16.10.2012 р. № 5463-VI, від 14.01.2020 р. № 440-IX)

Отримувач гуманітарної допомоги і набувач гуманітарної допомоги (юридична особа) щомісячно в установленому порядку подають до відповідного спеціально уповноваженого державного органу з питань гуманітарної допомоги звіти про наявність та розподіл гуманітарної допомоги до повного використання всього обсягу отриманої гуманітарної допомоги.

(частина п'ята статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Порядок списання товарів (предметів) гуманітарної допомоги, які мають певний термін експлуатації, визначається Кабінетом Міністрів України.

При отриманні іноземної валюти, яка надійшла як гуманітарна допомога на рахунок в іноземній валюті отримувача гуманітарної допомоги, він як юридична особа-резидент здійснює її облік окремо.

Стаття 11¹. Забезпечення осіб з інвалідністю легковими автомобілями, визнаними гуманітарною допомогою

Забезпечення осіб з інвалідністю, дітей з інвалідністю автомобілями, визнаними гуманітарною допомогою, здійснюється на умовах, передбачених законом, та у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Автомобіль, визнаний гуманітарною допомогою, яким особа з інвалідністю була забезпечена через органи соціального захисту населення і користувалася більше 10 років, за рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій може бути безоплатно переданий у власність особі з інвалідністю, законному представнику недієздатної особи з інвалідністю чи дитини з інвалідністю за бажанням таких осіб у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

(статтю 11¹ доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 15.09.2015 р. № 688-VIII, у зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою, частина друга статті 11¹ у редакції Закону України від 06.04.2017 р. № 2008-VIII)

Після смерті особи з інвалідністю, дитини з інвалідністю автомобіль, визнаний гуманітарною допомогою, яким особа з інвалідністю, дитина з інвалідністю були забезпечені через органи соціального захисту населення, за бажанням членів їхніх сімей, спадкоємців таких осіб передається їм у власність безоплатно за рішенням Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

(частина третя статті 11¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI, у редакції Законів України від 14.05.2015 р. № 426-VIII, від 06.04.2017 р. № 2008-VIII)

У разі відсутності членів сім'ї, спадкоємців або у разі небажання членів сім'ї, спадкоємців отримати автомобіль, визначений у частині другій цієї статті, такий автомобіль повертається органам соціального захисту населення у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

(частина четверта статті 11¹ із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI, у редакції Закону України від 14.05.2015 р. № 426-VIII)
(Закон доповнено статтею 11¹ згідно із Законом України від 15.12.2009 р. № 1760-VI)

Стаття 12. Відповідальність за порушення законодавства про гуманітарну допомогу

Особи, винні у порушенні законодавства про гуманітарну допомогу, несуть відповідальність згідно із законами України.

Порушеннями законодавства про гуманітарну допомогу, що тягне за собою кримінальну або адміністративну відповідальність згідно з законом, є:

використання гуманітарної допомоги не за цільовим призначенням;

використання гуманітарної допомоги з метою отримання прибутку.

нерозміщення та/або несвоєчасне розміщення спеціально уповноваженими державними органами з питань гуманітарної допомоги рішення про визнання товарів (предметів) гуманітарною допомогою на своєму офіційному веб-сайті;

(частину другу статті 12 доповнено абзацом четвертим згідно із Законом України від 08.12.2015 р. № 865-VIII)

ненаправлення та/або несвоєчасне направлення спеціально уповноваженими державними органами з питань гуманітарної допомоги рішення про визнання товарів (предметів) гуманітарною допомогою до митних органів, податкових органів та інших державних органів;

(частину другу статті 12 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом України від 08.12.2015 р. № 865-VIII,

абзац п'ятий частини другої статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.01.2020 р. № 440-IX)

(частину другу статті 12 доповнено абзацом п'ятим згідно із Законом України від 08.12.2015 р. № 865-VIII)

порушення органами, які безпосередньо проводять заходи офіційного контролю щодо товарів (предметів) гуманітарної допомоги, строків проведення відповідних видів контролю товарів (предметів) гуманітарної допомоги.

(частину другу статті 12 доповнено абзацом шостим згідно із Законом України від 08.12.2015 р. № 865-VIII, абзац шостий частини другої статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII)

Товари (предмети) гуманітарної допомоги, які продаються за грошові кошти або передаються за інші види компенсації, та (або) виручка, отримана за такий продаж, вилучаються або конфіскуються у встановленому законом порядку.

Отримувачі гуманітарної допомоги, які допустили порушення законодавства про гуманітарну допомогу, за рішенням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері соціального захисту населення, виключаються з Єдиного реєстру отримувачів гуманітарної допомоги.

(частина четверта статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Стаття 13. Підтримка іноземців та осіб без громадянства, які сприяють надходженню гуманітарної допомоги в Україну

(назва статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Іноземці та особи без громадянства, які доставляють, супроводжують гуманітарну допомогу та організують її надходження в Україну, координатори міжнародних гуманітарних програм мають право на першочергове, безкоштовне візове обслуговування, а також на поселення в готелях за тарифами, встановленими для громадян України.

(частина перша статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Спеціально уповноважені державні органи з питань гуманітарної допомоги зобов'язані разом з отримувачами гуманітарної допомоги надавати підтримку у придбанні залізничних та авіаційних квитків іноземцям та особам без

громадянства, які доставляють, супроводжують гуманітарну допомогу та організують її надходження в Україну, координаторам міжнародних гуманітарних програм.

(частина друга статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. № 5463-VI)

Стаття 14. Виключена

(стаття 14 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 08.04.2014 р. № 1190-VII, виключено згідно із Законом України від 16.07.2015 р. № 640-VIII)

Стаття 15. Прикінцеві положення

1. Закон України "Про гуманітарну допомогу" набирає чинності з 1 січня 2000 року.

2. Комісія з питань гуманітарної допомоги при Кабінеті Міністрів України та комісії з питань гуманітарної допомоги при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях є правонаступницями відповідно Комісії з питань координації приймання, транспортування, охорони та розподілу гуманітарної допомоги, що надходить із зарубіжних країн, при Кабінеті Міністрів України та відповідних комісій з питань гуманітарної допомоги при Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київській та Севастопольській міських державних адміністраціях.

3. До приведення законів України, інших нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом вони застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону.

4. Кабінету Міністрів України, за участю Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, до 1 грудня 1999 року підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до законодавчих актів з питань оподаткування, що впливають з цього Закону.

5. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня прийняття цього Закону:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законів України, що впливають з цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити прийняття відповідно до своєї компетенції нормативно-правових актів, що впливають з цього Закону;

забезпечити перегляд і скасування центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

6. Національному банку України у тримісячний строк з дня прийняття цього Закону привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом та затвердити Порядок надходження гуманітарної допомоги на рахунки в іноземній валюті отримувачів гуманітарної допомоги в Україні.

Президент України

м. Київ

22 жовтня 1999 року

№ 1192-XIV

Л. КУЧМА